



עם "הפרגון" או עם "הנעורים":

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה: 3.90 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 6 רויב, לחצי שנה: 3 רויב, לרבע שנה: 1.50 רויב. בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פֿרנק.

עם "הפרגון" ו"הנעורים":

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 21 קראנען, לחצי שנה: 10.50 קראנען, לרבע שנה: 5.25 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 8 רובל, לחצי שנה: 4 רובל, לרבע שנה: 2 רובל. בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 16 שיללינג, בותר הארצות לשנה: 22 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 20 פֿרנק, וכן לחצי ולרבע שנה בערך.



תנאי החתימה.

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רויב, לחצי שנה: 2 רויב, לרבע שנה: 1 רויב. בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק. החותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורים: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות ככסף המדינה לפי הקורם).

מחיר כל נומר 10 קאפ, 25 העללער.

בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטים 88 ה' 15 ק'.

Krakau, 1 Februar (19 Januar) 1904.

גליון יח.

קרח'י יום ב', ט"ו שבט תרס"ד.

הַכֶּן: גלות התמרים (ספור לט"ז בשבט), יהודה שמינברג. — מבראות ארץ ישראל: הרבות יזרעאל, (ציור). — קרן השמש (אגדה), אביאסף. — בעולם הדמיון (מעשה לילדים, סוף) יהודה צבי לוי. — חדשות. — ידיעות שונות. — חידה. — נדבות. — מודעות.

גלות התמרים.

ספור להמישה עשר בשבט.

בה ישב לו הצפור וְשָׁר; וְהָיָה רֹאֵה זִרְעוֹנִים נוֹצְצִים, מְלֵאִים פְּזוּרִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וַיֵּרֶד לִלְקָטָם, לְמַעַן הַיִּישֵׁם לִפְנֵי צִפּוֹרְתּוֹ יחד עִם הָרוֹוִי הַנְּעִימִים; וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר לָקַט וְאָכַף חֲרָטִם מְלֵא, חָפֵץ לְהַתְרוֹמֵם, אָכַל — אוֹיָה! — רָגְלוֹ וְלָכְדוֹ בְּרֶשֶׁת הַמְּמוֹנָה שָׁם.

וְהַתְּעַלֵּף הַצִּפּוֹר מִפְּתַח פֶּתָאִם; וּבְאֲשֶׁר יָשָׁב רוּחוֹ אֵלָיו, רָאָה, כִּי גִתּוֹן הוּא בְּתוֹךְ בְּלוֹב קָשָׁן וְנִשְׁוֹא בִידֵי אָדָם. אִזּוֹ יָדַע כִּי יָשְׁבוּ הוּא, וְכִי גַם רַעֲיָתוֹ הַנְּעִימָה, גַּם כִּי הַשֶּׁמֶשׁ הָרֵאשׁוֹנִים לֹא יִמְצְאוּתוֹ עוֹד בְּקִנּוֹ.

צִפּוֹר קָנְרִי יָשָׁב לוֹ בְּקֵן אֲשֶׁר-בִּיעָרוּ לְעַת צֵאת הַשֶּׁמֶשׁ, וְחָפָה לְרַעֲיָתוֹ, אֲשֶׁר יָצְאָה לְכִלְיָהּ, וְהִבְמִיחָה לוֹ בְּשִׁבּוּעַת צִפְרִים לְשׁוֹב אֵלָיו יחד עִם קְוֵי הַשֶּׁמֶשׁ הָרֵאשׁוֹנִים. הוּא יָשָׁב וְחָפָה, וּבֵין בֵּה יִשָּׁן לוֹ אֶת הַשִּׁירָה, אֲשֶׁר חָבַר בְּתַרוּמִים לְשִׁיר לְצִפּוֹרְתּוֹ בְּשׁוֹכָה.

כֵּן יִשְׁנֶנּוּ לָהֶם כָּל הַצִּפְרִים-הַמְּמוֹנִים אֶת שִׁירוֹתֵיהֶם וְחַרְוִיֵּיהֶם, שִׁיעֲרֻכּוֹ לְקִדְּם בָּהֶם אֶת פְּנֵי רַעֲיָתֵיהֶם; וְאוֹלָם מִשְׁנָגִים וּמִשְׁנָגִים הֵם וּבְכוּאֵן יִשְׁוֹרוּ לָהֶן שִׁירָה חֲדָשָׁה וְחַרְוִיִּים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁנֶנּוּ וְלֹא יִדְּעוּ מֵרֵאשִׁית.

פלא הדבר בעיניו מדוע זה זרחת עוד השמש על המקום הרע הזה?
והוא פותח לו את הדבר: "השמש זרחת שעות אחדות ביום בשביל הילדים".

בשביל הילדים הלא ישיר גם הוא לפעמים את שירותיו הנעימות והעצובות.

ובאחד הלילות — זה היה כליל חמשה-עשר בשבט, והשפחה הוציאה ביום ההוא את עציצי הפרחים מן הבית אל האכסדרה לנקות את חלונות הבית וקירותיו, ותשפח להשיכם על מקומם, ובין העציצים היה אחד מזיף: רקום מחוטי צמר צבוע על חוטי ברזל, ודמונים בענפי עץ, ועליהם רמונים, אגסים ותפוחים חבילי לחיים.

כלם עמדו צפופים על אסקופת החלון, ומפעל להם דלק פנם, אשר תלו שם להאיר את הדרך לאורחים המבקרים בבית.

והצפור ישב על בדו — נים ולא נים י. הוא השתקע בנענעו על צפורתו, ובשירתו שחבר לכבודה — וישפח את מקומו.

ונדמה לו שהפנם הוא השמש — בצאתו; העציצים הם עצי היער והוא יושב ומתכזה לצפורתו, שתישוב אליו עם קני השמש הראשונים.

והתחיל מזמר מהוד שנתו.

השעון אשר באולם השמיע דפיקות ממשכות, באציל מפתח מהוד שעמום: אחד... שנים... שלשה... שתיים עשרה — דפיקות.

קול הדפיקות לא הגיע לאוזני הצפור; ואולם בכל-זאת הזדעזע מהוד שנתו, הוא חש בחלומו רנע נכבד ויקר; רנע שפין אתרית השנה וראשית השנה.
כי הלא ראש השנה היום ביער!
ויקין.

ויתעוררו גם העציצים. גם הפה הרגישו בשנתם איזה דבר נורא ולחם התחיל מסובב במהירות בעורקיהם.
"לשנה טובה תכתבו ותחתמו!" — צפצף הצפור, ואולם הוא פנה בברכתו אל העציץ המזיף — בעל התפוחים האדמונים והאגסים הירוקים.

והעציץ המזיף בעל התפוחים האדמונים והאגסים הירוקים זקף את קומתו ושני רמונים התנועעו על חוהו בגאווה, והוא עמד ושתק.

— למי אתה מדבר, צפור? — קראו לו יתר הפרחים — הלא מזיף הוא! אין הוא שומע ברכות!

— מזיף? — משהומם הצפור — מה זה מזיף?

— לבו ברזל ותפוחיו — צמר צבוע; בפר לא יקפא. פחם לא יפרה, ואין ברכת אלהים עליו.

ויעבר הכלוב מיד ליד, ממוכר לקונה ומקונה למוכר — עד הגיעו לדביר אחד אשר בפרחים — בארצות הצפון, ויתלו את הכלוב באכסדרה (מרחת וחמימה, וגם זרעונים נתנו לפניו בתוך הכלוב.

וידר הקנרי נדר לכלתי אכל מן הזרעונים, אשר ישימו שוביו לפניו. אבל הוא הפיר מהר את נדרו. כן דרך הצפרים: בחפש יכולים הם לצום ימים רצופים ולהתפרנס בקני שמש וישרים נעימים; ובשכיה הם נעשים רעבתנים וזוללים, ואוכלים גם מפה שוביהם — ולא עוד אלא שמוכרים אחרי האכילה: "בורא נפשות וחסרונן..."

וידר הקנרי נדר, כי לא ישיר, עד אשר יצא להפשי מכלובו-כלאו.

ולא שמר גם את נדרו זה; כי כן דרך צפרי המזמה: הפה נבראו לשיר ולזמר ואינם יכולים להתאפק.

וכפעם בפעם היה הקנרי משתקע בנענעו על צפורתו, ומתחיל לשיר את השירה, אשר שגן לו אז לפני נפלו בידו הציר.

והתאספו אנשי הבית לשמע את צלצוליו וחרוזיו הנעימים.

ואולם למראה פני אנשים התחלחל הקנרי, כי היו מלבושיהם דומים למלבושי הציד הרע, ויחשב שהם כלם צידים. ומפחד ובהלה שפח את שירתו.

רק לילדים הסבין הצפור; ובהתאספם ילדי הבית סביב לכלובו, שפך לפניהם את שיריו ואת נענעויו, ויספר לפניהם תהלת צפורתו הנעימה ואת אהבתו הרבה אליה ואת צערו הגדול — צער השכיה והגלות.

ולא הבינו הילדים לשון הצפור, ויחשבו, כי הוא שיש ושמש לקראתם, וכי הוא מבקש מהם נזרי ספר, ויתנו לו איש איש מהם ממתקים, תופינים וספריות.

והגיע עליהם הצפור בראשו; ואת אומרת בלשון צפרים:

"ילדים תמימים, ילדים פתאים! אינם יודעים — מה היא אנה!"

פכה ישב הצפור ימים רבים בכלובו; ופעמים רבות זכר את שירתו, ופעמים רבות שכתה.

ובין כך הגיע החורף. התקדשו השמים, האויר היה קר ולה, הרקיע מוריד דמעות על הארץ. הדמעות נקפאות בגפןלן והיו לשלג.

והעצים אשר בחוץ מתנועעים ומודשעים ברנע וציאת הנשמה.

ואנשים רצים ושבים בחוצות.

הסתכל הצפור בחלון האכסדרה והגיע בראשו: "אין פלא בדבר: צידים רבים סוככים בחוצות, ועל כן מת הכל!"

(1) מנעם מעט ומתעורר לרגעים.

(1) מסדרון, מבוא, פתח-דור.

בין כה וכה נפתחה הדלת ומישרת הכית הביא ענפים
יבשים להסיק בהם את המנור ולהחם את החדרים.
ויהי כיגיהם ענף אחד מסבך ויבש, אשר הקים שאון
בהכנסו. הוא היה ענף עץ אחד, שעמד על קבר איש רשע,
וקנה כל ימיו, שיגדל ויחיה יד לקרדם.

ובישמעו שירות הצפור לאביב ולתהיה, — קצף קצף
גדול, ויקרא בקול: שקר הוא מנבא! אין תהיה! אין
אביב! יש רק פפור, שלג, וקרדם מולך בכפה! חבו, עד
שאבא לתוך קופת הקרדם, ואז — קץ לכל עצי הנער ולכל
הצפ...!"

ולא הספיק הענף לגמר את דבריו, כי הכניסו המישרת
לתוך האש תבוערת ויתעלה.

(סוף חבא).

יהודה שטגברני.

(1) בכל, בכל העולם.

— כן? — ענה הצפור, ואנכי לא ידעתי! אם כן ברבתי
עליכם, צמחים טובים! לשנה טובה, לשנת אור ושל ופרהי
ריח תפתיבו.

— גם אתה, צפור נעים!

והתחיל הצפור מזמר ברכת השנה בחרוזים יפים,
מצלצלים, ויבשר ירק וערים, חם שמש אביב תהית צמחים
ואהבת צפרים.

שמע הקנה הלכן שעל החלונות ויכלם, ויפס מבושה.

שמעו העצים הערומים, אשר מעבר לחלון, ויזקפו את
קומתם להביט בעד החלון אל המזמר הנפלא, ויגיעו לו
בראשיתם:

"אמן! — גם אתה, גם כל הצפרים! בשנה הזאת הוספנו

ענפים לקנים חדשים ולדור חדש!"

ממראות ארץ ישראל:



חרבות יורעאל.



קֶרֶן הַשֶּׁמֶשׁ*.

(א ב ד ה.)

69

אחת רחוקה, בארץ טובה ונעימה, אשר לא בהפץ לב יעזבנה;
ובדרך הרחוקה הזאת התקרר וגיללה תזקה תקפתו.
ואחת מקרני השמש ירדה מפרומים, ותתנבב אל הדרנו
והדבר אלינו בלשון-אורה בדרכים האלה: "העו לכם, בני
החבובים, כי אך מאשר אהבתיכם באתי הפעם לשמחכם
מעט, כי לאנשים הרעים המציקים לעניים ולנדכאים והרוצצים
את החלשים לא אחפץ להאיר מאורי, אך אתכם אני אוהבת
ואבא להגיד לכם, כי לא עזבתיכם וכי שוב אישוב עוד אליכם.
אנכי הלכתי מן הארץ הקרה ותקנשה הזאת, כי לא אוכל
לראות ברעה אשר תמצאכם פה, אולי אתם, ילדים טובים
וחביבים, תתאמצו נא לבא לשבת בארץ הטובה הזאת, במקום
אשר האור מאיר כל הימים. במקום אשר תמצאו לכם בית
מעון עולמים".

וקרן השמש הפצה לספר לנו עוד, אך פתאם בא עב
כבד ויכס את פני השמש כמו בצעף, וקרן האור ברהה
ותעלם מעינינו. ובשובה עוד פעם אלינו אקשיב לדבריה
ואספרם לכם.

א ב ד ה.

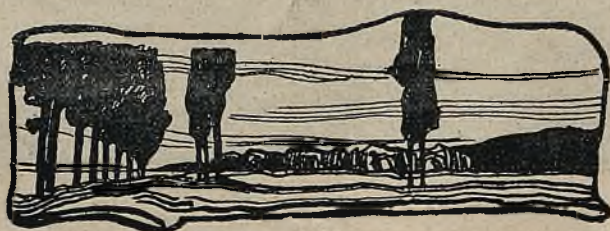
הנשם ירד בשבעות האחרונים בלי הרף, ופתאם גבר
הקר מאד, ובין-לילה נקפאו הפנים בצנורות אשר בצדי הרחוב
ויכסו בשכבת קרח עבה, השמים מכסים פעננים כבדים
שחורים, ואחרי כן החלו רכבות אלפי רסיסי שלג להתעופף
באוויר. אנשים רבים עברו כל הימים לפנות את השלג מן
הרחובות; אך השלג הרב, אשר נשאר על גדות הפתחים, הוציר
את העובר ברחוב, כי התרף ישלט בארץ ככל תקפו וכי
עבר הלף תפיץ ואין עוד זכר לו.

אחרי ימים אחדים חדל השלג מרדת ופני השמים טהרו
מעט, ופתאם נראו גם פני השמש הפבוט לארץ מקצה
השמים. אבל גם על פניו נראו אותות הרף, כי אדמו מאד
באלו אחרות צנה^(*) מרב קר.

ובאמת התקרר השמש הפעם, כי כל הזמן היה בארץ

(*) על פי לוח.

(') התקרר.





בעולם הדמיון.

(מעשה לילדים.)

— 22 —

(סוף.)

ט"ו.

ואנשי הצבא חפשו חפשי מחפש את משכנות השוודים, ויחקו את כל אשר מצאו שם. אך הם לא מצאו את אוצר הכסף והזהב, אשר היה לשוודים טמון בארץ. שמוע לבדו ידע את האוצר ההוא.

ויהי כאשר נרפא שמוע ויצא מבית החולים, וימהר וישם לדרך פעמיו ויסע הנערה. בראשונה הלך שמה בגלגלי וינקח מן האוצר שקלי זהב כאשר יכל שאת. ואחר קנה סוס ועגלה, ויסע בעגלה, וירק את כל האוצר אל עגלתו. וישא את כל השלל הרב אל ביתו.

ויבא אל אשתו ויאמר: הא לך אשתי! הבאתי לך שלל רב מאד; את נשתי נתתי בעבדו ונאמצא את כל השלל הרב הזה. עתה לבי קחי לך מעדנים ועדי עדיים ובגדי תפארה, קחי את כל אשר תאווה נפשך, כי עתה עשרתי, השיגה ידי ויש לי רב!

ותעש האשה הרעה בן: אכלה, שתתה, ענדה עדיים, לבשה בגדי תפארה; ותפור את הזן אישה באשר יפם השלל בהחל האביב.

ויהי מקץ חמש שנים, נהפך שמוע העשיר ויהי לרש; כי פורה האשה הטיפה את בן אוצרו, עד כי אפם בסף. היא רק צונקת אל אישה: הב, הב! הביאה ואכל, הביאה ואשתה! מן לי עדיים, ובגדי תפארה וגעלי ידים! וירא שמוע כי שבה הנצרה לקדמתה; וימהר ונאסף את שארית הפליטה, ויהננב מן הבית בלילה, ויברח וימלט אל ארץ רחוקה.

טז

וישב שמוע בארץ הרחוקה שלש שנים.

ויהי מקץ שלש שנים, ויגד לשמוע כי מצאה אשתו את עקבותיו וכי נוסעת היא הלום לבקשו. וימהר שמוע

לחיש מפלמט לו אל ארץ אחרת, ויהי בקרחו, ויבא שמוע אל שפת נהר; ויעבר את הנשר אשר על הנהר. ויהי הוא עובר על הנשר, והנה שמעו אוניו מאחוריו קול אשתו קוראה אליו בקול: מצאתיך, נבל! עתה לא תמלט מידי עוד!

בשמע שמוע את הקול הנורא הזה, ויתחלחל ויאמר: אהה! אבדתי אבדתי, אבד מנוס ממני! מה אעשה עתה? אנה אני בא מפני הנצרה הצוררה הזאת? אח! אפל נא אל שבלת הנהר ויכיר אשתי אל אפלה. ויגלג שמוע מן הנשר אל הנהר.

ויפל שמוע אל תחת הנשר אל מצולת הנהר, ונתעמדנה כנליו על קרקע הנהר והנה אין מים בנהר. וילך שמוע תחת הנשר עד שפת הנהר וירא והנה דלת תחת קצה הנשר בשפת הנהר, ויפתח את הדלת ויצא בה, ויבא אל תוך מרתף, וירא מדרגות בפתח המרתף ויעל במדרגות ויבא ויעמד על גג המרתף — והנה הוא על הרצפה בבית הקוסם הזקן אשר בעיר פתורה!

והקוסם יושב על כסאו נכח פתח המרתף, ויבא אותו את שמוע עולה מן המרתף, וישמח לקראתו ויקרא: חוקי שמוע בן ובור! איש חיל אתה, שבת אלי למקץ חצי שעה אחת באשר צויתיך, לא החטאת רגע! בדרתך אל המרתף הורה השעון שעל קיר הבית שתי שעות אחר הצהריים, ועתה ראה, הנה הוא מורה חצי השעה השלישית: חצי שעה אחת ארכה עת לבתך מעבר לקיר מרתפי, לא פחות ולא יותר בחוט השערה!

ושמוע בן ובור נבון מאד, עומד ומביט בפני הקוסם במקין מחלום, ויעמד נבון רגעים אחדים ולא ידע לדרבן דבר. אחר בן, בשוב רוחו אליו התבונן ויאמר אל הקוסם: מה זה דברך, אדני הקוסם? הריק אך חצי שעה אחת ארכה עת לבתי מעבר לקיר מרתפך? הלא זה לי עשרים וחמש שנים הלכתי, שטתי בארצות רחוקות, עברתי

מפני הפוחד, ברחק מפני אשתך, קפצת מן הנשר אל הנקרה — ראה, שמוע בן נבור! את הכל אני יודע את כל אשר קרף שש אני יודע, כי אני במפלאות קסמי הטלתיך שמה אל עולם הדמיון ההוא. הרוצה אתה מה רבו פלאי קסמי? ועתה התבקש להיות קוסם כמוני?

ואם מבקש אתה: עבדני שבע שנים, ואני בכל יום אשלחך ללכת מעבר לקיר מרתפי ומן חצי שעה אחת באשר שלחתיך היום.

ניאמר שמוע בן נבור: הגם בכל יום אהנה בעולם הדמיון בקשוד חצי השעה עשרים וחמש שנים?

ניאמר הקוסם: בן.

ניאמר שמוע בן נבור: הגם בכל יום אשבע רגו וצרות בצרות אשר היו לי בעשרים וחמש השנים שעברו עלי היום?

ניאמר הקוסם: בן.

ניאמר שמוע בן נבור: אם בן, הבה אעשה חשבון: שבע שנים אעבדך, כל שנה תכיל שלש מאות ונשים וחמשה ימים; ושבע שנים תכילנה במספר הזה שבע פעמים. שהם אלפים וחמש מאות וחמשים וחמשה ימים. בכל יום אצא ללכת ומן חצי שעה אחת מעבר לקיר מרתפי, ושם אתגלגל בזמן חצי השעה בעולם הדמיון עשרים וחמש שנים; ובאלפים וחמש מאות וחמשים וחמשה ימים, אלהים וחמש מאות וחמשים וחמשה ימים, שהם ששים אלה ושלשת אלפים ושמונה מאות ושבעים וחמש שנים. אהה, אלי! ששים אלה ושלשת אלפים ושמונה מאות ושבעים וחמש שנים! אהה, מתגלגל ומתהלך נע ונר בעולם הדמיון, לתת גוי למפנים בימי גלותי, ולתת בעבד את נשמתו בימי עלומי ולסכל את כל הצרות שפבלתי שם היום? אדוני הקוסם: רב לי רב! איני חפץ להיות קוסם, ולא אעבדך שבע שנים, ולא אגלה אל עולם דמיוןך עוד. אלקה לי אל ביתי ואחיה באשר יחיו כל האדם.

יהודה צבי לוי.

יערות ונהרות, הייתי ילה, למדתי שנתים ימים בחרר אחר עם יואל הקנדם; אחרי בן למדתי ועבדתי בחדרים ובבתי מסחר שלש עשרה שנה, עד אשר נבלתי ואחי בחור פארום, איש חיל ומשביל; נשאתי עיני אל עלמה אחת ואקח אותה לי לאשה, והיא הציקה לי מאד עד אשר ברחתי אל מעבר לים, ואשב מעבר לים שלש שנים; ומקץ עשרים וחמש שנות נדודים וצרות צוררות, אחרי אשר קצתי בחיי ואפול אל שבלת נהר, שבתני אליך בגם; ועתה אתה אומר, כי רק חצי שעה ארבה עת לבתי אנה ואנה מעבר לקיר מרתפי?

וישחק הקוסם, ניאמר אל שמוע בן נבור: אל נא שמוע בן נבור! כי עד אני ועד השעון הזה, כי רק חצי שעה אחת ארבה עת לבתיך מעבר לקיר מרתפי; אך חצי השעה האחת הזאת ארבה בעיניך בעשרים וחמש שנים; כי בחצי השעה הזאת התהלכת בעולם הדמיון. הידעת מה זה "עולם הדמיון"? המתהלך בעולם הדמיון הוא כמו חולם חלום, אשר ישכב על משכבו, ויחלומה הוא סובב ערים ויערים והולך בדרךים רחוקים, ועובר ימים ורואה חיות קטנות עם גדולות ודברים נפלאים ומעשים רבים; וכל אשר הוא רואה תהיה רק חלום מדמה ובאמת אין מאומה. בן יהי המתהלך בעולם הדמיון; ובן היית אתה בלכתך אנה ואנה מעבר לקיר מרתפי. אנכי הטלתיך שם אל עולם הדמיון, ואז בא בלבך חלום כי סובב אתה בערים, ביערים, בדרךים רחוקים, בימים ובנהרות, ועושה מעשים רבים, אשר ארכו לך בדמיוןך ומן עשרים וחמש שנים, אבל כל המראות אשר ראית, ארכו באמת רק חצי שעה אחת, שם בעולם הדמיון דמית, כי עושה אתה, כי גע אתה וכי ישן אתה, וכי שוודים סביבותיך ואתה בורח מפניהם, רץ על קוצים, על ברגנים, על מיט ועל אנכי מים, אחר בן היית ילה, היית בחור, היית שורה, שבתך תסת המאכלת, גראת

(¹) השלכתיך.





שירים עברים על פה בהמקמה יפה, אשר הפיקו רצון רב מן הקהל הנאסף שם, חלקי תשורות: ספרים עברים בכריכות יפות לשלשים וארבע נערות אשר הצמינו בלמודיהן במשך השנה, ושלמירות "יהודה" הגישו להעומדים בראש בית הספר הזה: לגברת רחל גלדברג ולמר פינקס שוקן ולמר דוד נוטיק אגרת תודה וברכה כתובה עברית, על עמלם הרב לזכות המוסד הזה, בסוף החגיגה חלקו לכל הנערים ותנעזות שנמצאו בבית הנסות הכילות ממתקים מושמים בבסי יור ובתבת על גבם באותיות דפוס: "פרי הארץ לנאון ולתפארת, דרישת שלום ממושבות אחינו בארץ ישראל". החגיגה ארכה עד השעה האחת עשרה בלילה.

באודיסקה. — ביום השמיני לחנכה חגגו חגיגת מפכים בבית הספר של צ. טריסט. החגיגה החלה בקריאה על דבר יהודה המפכי ונחוננו על הנונים ואחר בן נערכו שעשועים שונים לילדים, גם חלקו להם ממתקים.

שטרם ביום במוסקבה. — ביום העשרים וארבעה לחדש נובמבר היה במוסקבה שטף מים גדול; המים אשר בנהר מוסקבה גאו פתאם ובעלו עד לגבה אמתים וחצי וישטפו שטח אדמה גדול במקומות הסמוכים של העיר. הנזק אשר עשה השטף רב מאד וביותר סבלו בעלי האגניות למשא, אשר הנתקו ממקום מעמדם ותפוצצו על פני הנהר. שפי אגיות מעונות טבעו ואחת נשא השטף במרוצתו אל גשר אחד, והאגיה התנגשה בכח גדול בגשר עד שנתקלקל הגשר ויהיו מברחים לסגר בפי העובדים.

סופה עז. — הכפר אנטונובקה היה במשך המשפחה נקים לעי מפלה על ידי סופה נוראה, מספר הנפצעים רב, שני ילדים נשאו על ידי הסופה ואין יודע אנה געלמו.

טיפלים (קנקו). — ביום השביעי של חנכה ערכו בבית הספר העברי חג ילדים יפה, בראשונה באר המנהל למלמדיו את פקשת חג החנכה, ובפנים הקסם הראה להם תמונות יפות מפראות מלחמות החשמונאים לחפש עמנו. אחר פן הצינו בשפתנו העברית את המחזה. הנה ושבעת בניה, המשתקים היו תלמידי בית הספר, נערים מבני שמונה ועד שנים עשרה שנה, וימלאו את תפקידיהם בראוי; והנאספים שבעו רב ענג לשמע את צלצול שפתנו החיה בפי הילדים, ואמנם נהדר ונעים היה המראה: ילדים קטנים, ילדי קנקו, משחקים על הבמה בעברית, ביחוד הצמינו במשחקם הנער התלמיד ויצהיר (הבן הצעיר של חנה), הנער הרשון (אנטיוכוס) והנערה גלדברג (חנה).

בכילות המחזה נתנו לילדים ארחת הפקר, אשר הגישו להם עלמות עדינות אחדות. אחר הארחה קראו הילדים מעל הבמה שירים ומשלים שונים ושרו את השירים העברים גם ציונה, ציון, במקום שם ארום, התקרה ועוד. בעת ההפסקות ובן בעת האכל נגה התזמרת של אנשי הצבא, אשר שכרו לחג הזה. אחרי השירים יצאו הילדים במחולות וישמחו ויטיבו את לבם מאד. החגיגה ארכה מן השעה העשירית בבקר עד השעה הרביעית אחר הצהריים, ואז חלקו לילדים ממתקים וישובו לבתיהם שמחים וטובי לב.

בויילנה. — בלילה השמיני של חנכה נערכה חגיגה יפה לתלמידות "יהודה", בבית הנסות. שחרת הקדש, החזן מר א. מ. ברנשטין ברך על הפרות במקהלה, ואחר קם המורה מר נוטיק וישא לפני התלמידות נאום יפה בעברית. אחריו קראו תלמידות אחדות



השבת אברהם. — זה לא כבר הודיע עגלון עני אחד ברוסטוב, אברהם קרוין שמו, בבית פקירות העיר, כי בלילה הקדם נסע איש זר לו בפענלתו ובהביאו אותו למקום הדרוש נתן לו האיש שתי מטבעות משנות, שהשכן בודי לבנות הבש עשרה קפיקה.

רעש האדמה. — בליל העשרים ואחד לחדש אקטבר היה בעיר טיפלים אשר בקנקו רעש אדמה. הרעש היה כה חזק עד כי נעזרו רבים משנתם, ובאחדים מהלכי העיר עמדו מלכת קל השעונים התלויים על הקירות. אסון בנפש אדם לא היה.

ב"הדר" הזה לדבר אנגליה, צרפתית, גרמנית, איטלקית ועוד שפות שונות. ותלמידיו התפנים עושים חיל בלמודיהם עד להפליא, כי הם מתלמדים לדבר בשפות האלה במשך שנים, שלשה חדשים.

לפני זמן מה מבר המורה הזה לאיש אחד מקמברידז (אנגליה) תבי מלמד נפלא אחד בחמישת אלפים גיניאה (כשבעים אלף רבל בכסף רוסיה). התבי הזה יוכל לקרא בהטעמה יפה מאמרים מפתחות מוליר, משיירי ורגיל, דנטה, הויגה ועוד. תבי אחר יודע לקרא רבים משיירי איבט הילברג.

התלמידים היותר מצוינים בחדרו של המורה הזה הם: התפנים האפגורים המובאים מקוננו אשר באפריקה ומאיי הנסיכים" אשר פלשון ים גיניאה. הם לומדים וזוכרים כל דבר באופן נפלא. חמורים נפלאים. — אנשי לונדון מתפללים בעת האחרונה על חמור אחד חכם העונה על כל תשובות אדניו: כנאשר הוא רוצה לאמר "כן" הוא נוער פעם אחת, וכנאשר הוא רוצה לאמר "לא" הוא נוער פעמים. ככה מדבר האדון עם חמורו משפטים שלמים, זה שואל וזה עונה, ובעל החמור מבאר את תשובתו לפאים לראות את הפלא הזה.

איש עשיר אחד חפץ לקנות את החמור הזה במחיר אלפים רבל, אף אדון החמור לא רצה למכרו. ועתון אינגלי אחד מודיע גם הוא מעשה בחמור חכם אחד. החמור ההוא ראה את בן אדניו טובע בנהר, ויחד הפימה ויציאדו משם.

מקרה בלגיקה. — בקרקס של משיניולי בורשה קרה המקרה הזה: האדון קלנברג בא להציג מחנה בקרקס של דבים "מלמדים", שם היה גם דב אחד אשר ידע לרלב על סוס במהירות רבה. כנאשר יצא הדב הזה על הבמה והוא רוכב על הסוס — ראה והנה קלב קטן עומד שם, ובהביטו אליו אכזר את שווי המשקל ועוד מעט ונפל מן הסוס ארצה. אז נאחז הדב בצפרניו בכטן הסוס, הסוס התנשא מרב באכו על שתי רגליו האחרונות ויקפץ על מר קלנברג וישבר לו אחת מצלעותיו, ואחר התנפל הסוס ארצה ונפל הדב תחתיו ונשבר אחת מפרותיו. חיי מר קלנברג עתה בסכנה, ולדב שמו תחבשת של גפס על פה.

נסיעת חסידה. — בעל בית אחד בורשה לכד בראשית הסתו העבר חסידה, אשר בנתה לה קן על גג ביתו. הוא קשר על צוארה פתקה ויכתב עליה בדברים האלה: החסידה הזאת בת ארץ פולין היא. וישלח את החסידה לחפשי. בראשית האביב שבה החסידה שנית לבורשה אל קנה אשר בנתה לה בשנה העברה. בעל הבית תפס שנית את החסידה. והנה על צואר החסידה מצא שק קטן ובו היו אבנים טובות אחרות, גם פתקה היתה תלויה לה על צוארה ובה כתובים הדברים האלה: הרי משיבה לפולין את החסידה עם מתנות.

בריתות נמר. — בוינה (בירת אוסטריה) ברח מגן החיות נמר גדול אחד ונרץ ברחובות העיר. הנמר רץ אל בית משתה ויחבא תחת אחד הספסלים. כל אנשי הבית גמלו על גפושם בפחד גדול. צריך היה לירות בנמר, אז ירו בו ונהרגוהו. ארץ הנמר היתה פשמונה רגל.

פסבוס שהיה עליו לקבל בשכר הנסיעה, אף אחרי כן ראה, כי נתן לו שתי מטבעות וזה בנות חמשה רבלים כל אחת, ובגן הוא מבקש את האיש להשיב לו את פספו שנתן לו בטעות. והו איש ישר, יהודי אמתי!

ילדי המיליונרים. — עתון אחד מניוירק מביא רשימה של ילדי המיליונרים באמריקה: מנורטה קרגרי, ילדה בת חמש שנים. היא קבלה מהוריה מתנה בית גדול ברחוב. השדרה החמשית בניוירק, שמחירו בכסף רוסיה חמשה מליונים רבל.

דיון ניקולי בדאון, ילד בן שתי שנים וחצי נחשב לילד היותר עשיר בארצות הברית של אמריקה הצפונית: איזבלה רוקסלר, ילדה בת שנה, עתידה לרשת הרבה הרבה מליונים, ועתה היא נמצאת בבית קטן ושבור בכפר.

הנרי ונדרבילט, ילד בן שנה וחצי, הוא הירש הראשי של כל רכושו של בית ונדרבילט, ונקבל בלי ספק ירשה בסוף מאתים מליון רבל.

ויליס קלרק, שהוא רק בן שמונה חדשים קבל מזקנו, אשר שמח מאד על הנכד שנולד לו, מתנה בסוף שני מליונים רבל. פלורה פין אויאמיני, ילדה בת חמש וחצי, עתידה לרשת הרבה מליונים מאביה, אבל עוד מליונים רבים ובמספר יותר גדול תירש מאמה שהיא משפחת ונדרבילט. מקי, ילדה בת שנה וחצי, תירש ארבע מאות מליונים רבל.

בבקבוקים וסנדלים עשויים מנמר. — בעיר שרינגסלד באמריקה הצפונית נפתחה ספריקה אחת המוציאה בבקבוקי-נמר לחלב, הבקבוקים האלה טובים ונקלים מאד והחלב הנתן בהם אינו מפעפע ויוצא מהם. הבקבוקים האלה זולים מאד, ועל בן אחרי שמשפטים בהם פעם אחת משליכים אותם החוצה. בן גם יש בעיר ההיא ספריקה לעשיות סנדלים מנמר, ומחירם גם הם זול כל כך עד כי בעלי בתי המלון יכולים לתת לאורחיהם סנדלים חדשים בכל בוקר ובקר.

פרטים מצאירים. — מספר הפרטים המצאירים הנשלחים על ידי הפוסטה בקל ארצות תבל במשך שנה אחת עולה לשלש מאות וששים מליון. באנגליה, בצרפת ובאיטליה נהנים שלוקר כל מקרה מדיני חשוב, גם לכל משפט מענין, מפרטים פרטים מצאירים הנמכרים לעשרות אלפים.

בתמי השמש. — התוכנים חקרו ומצאו שמדת הפתמים הגדולים הנראים עתה על פני השמש עולה למאתים אלף ואלפים קילומטר, והיא שש עשרה פעם יותר ארבה משטח כל הארץ. הפתם היותר גדול הנראה על פני השמש מניע לששים אלף קילומטר.

מורה של תבנים. — עתון אנגלי אחד מודיע, כי באחד מהוררי לונדון (בירת אנגליה) יושב איש אחד המתפרנס מעבודת המלמדות, אבל תלמידיו שומעי לקחו אינם ילדים, כי אם — תפנים, שהוא מלמד לדבר בשפות שונות.

המורה הזה מקבל שכר למיד קבוע לכל תלמיד והוא עשירה שילונגים (בארבעה רבלים בכסף רוסיה) לשבוע. התפנים מתלמדים

ההדור

מכתב עתי שבועי לשאלות הזמן, לספרות
ולאומנות, למדע ולבקר.

מתחיל שנית לצאת בחר"ל מראשית שנת 1904

בתכנית ספר ספר לכל שבוע.

הדור ישתדל להביא השקפות על שאלת היום בסגנון
נמרץ ומדויק.

הדור ישתדל להביא עניני ספרות ועניני אומנות מן
המנופה ומן המובחר.

הדור ישתדל להביא עניני מדע וחכמה בסגנון ברור
ומצומצם.

הדור ישתדל ביחיד להיות אורגן לבקרת ולמשפט —
ועל ידי כל זה הוא מקוה להחליש מעט מעט את החנופה ואת
הצביעות הספרותיות, להגביר מעט מעט את יושר ההגיון ולזקק
סוף סוף את טעם הקורא העברי.

מחיר "הדור" ברוסיה:

לשנה 8 רובל, לחצי שנה 4 ר', לרבע שנה 2 ר', לחדש 75 ק.

מחיר "הדור" בחו"ל:

באשכנז: לשנה 17.50 מרק, לחצי שנה 8.75 מרק, לרבע
שנה 4.50 מרק. — באוסטריה: לשנה 20 קר, לחצי
שנה 10 קר, לרבע שנה 5 קר. — בצרפת: לשנה 21
פרי, לחצי שנה 10½ פרי, לרבע שנה 5½ פרי.

החותמים ברוסיה ובשאר ארצות (חוץ מאשכנז ואוסטריה) יפנו בחתימתם
ובחומותיהם לחברה "הישיה" עפ"י הכתבת:

Издательство „ТУШИЯ“, Варшава.

Verlag „TUSCHIJAH“, Warschau.

החותמים באשכנז ואוסטריה יפנו אל מר י. פישר בקרקו.
J. Fischer, Buchdruckerei, Krakau, Grodgasse 62.

בעניני הירודקציה לפנות ע"פ האדריסה:

Д. Фришману, Варшава, Кармелитская 27.

D. Frischmann, Warschau, Karmelicka 27.

העורך והמזל: דוד פרישמן.

עתון בדמויות אנגרת גלדיה. — התפשטות האגרות הגליות

המציאות עוררה את אחד המדפיסים בפטרבורג להוציא עתון
יומי בתכנית אנגרת גלדיה. מצד האחד של האגרת תהיה
כתובה הפתכת של מקבל העתון, ומן הצד השני ציור המתאר
איזה מקרה-יום מענין ושלגומות אחדות מחיי עיר המלוכה. —

חידה

הוי, מי ידע, מי?

מטה קסם לי,

ופלאות בו אעש:

בו אשר אביאה,

בו ענני אשפיעה,

ובו — גם ממזדים ובעש.

אף עת אעלה

לרנע מהמה,

הפל אז יתווי

פי שבי להיות קשהיו.

נפסי השילני.

נרבות

שנתקבלו ע"י הארמיניסטרציה של "עולם קטן" בקרקו.

לטובת הקופה הלאומית לרשום את ה"עולם
קטן" בספר הזהב: מאת האגדה, צעירי ציון" בוישטינץ 2
רבל, 50 קפיקות.

לטובת יתומי קישינב: מתלמידי בה"ס של ו.
אלטמן מפונרבושצה — 5 רובל.

לטובת שרורי הזמל: נאסף ע"י י. ס. וי. נ. גרינט
ממרהליב (ע"י דנפר) רבל ועשר קפיקות.

לבית נאמן בירושלים: אנדת, צעירי ציון" בוישטינץ
(פ. סובלק) 54 קפיקות.

לבית הספר ב"פ": הורי הנער יהודה יעקב סורדסקי
בוישטינץ ביום מלאת לו חמש שנים נדבו 36 ק"פ.

לטובת יתומי ברודס: נאסף בעיר פרישצ'ין (פ.
פולטבה) שמנה רובל.

המזל: הוצאת "הישיה" בורשה.

העורכים: א. ל. בן-אביגדור וש. ל. גרדון.

כתבת ה"עולם הקטן", "הפדגוג", ו"הנעורים":

Издательство „Тушия“, Отдѣление „Оламъ
Катанъ“, Варшава.

Verlag „Tuschijah“, Abtheilung „Olam Katan“,
Warschau.

בביאליסטאק מקבל חותמים

על העולם קטן, הפדגוג והנעורים
וכל מכהיע העברים,

מר ש. י. ליפשיץ, מז"ס

במהיר היריד קציות.

Б У Д У Щ Н О С Т Ь

подписка на 1904 годъ.

Годъ изданія V.

ЕЖЕНЕДѢЛЬНАЯ ГАЗЕТА
съ ежегоднымъ приложениемъ

„Научно-Литературнаго Сборника.“

„БУДУЩНОСТЬ“ независимый органъ русскихъ евреевъ, стремящийся къ культурному возрожденію и подъему самосознанія еврейской массы. Девизъ ея

„Народность и Просвѣщеніе“.

Еженедельникъ „БУДУЩНОСТИ“ выходитъ въ размѣрѣ 2½—3 печатныхъ листовъ большого формата и состоитъ изъ двухъ отдѣловъ — современной лѣтписи, въ которую входитъ обзоръ текущихъ событийъ еврейской жизни въ Россіи и заграничій и статьи по бытовымъ вопросамъ, и литературно-научнаго отдѣла, содержащаго статьи по еврейской исторіи и литературѣ, беллетристическія произведенія, критическія статьи журнальнаго обозрѣнія и фельетоны.

Въ Ежегодномъ сборникѣ „БУДУЩНОСТИ“ выходящемъ въ концѣ года помѣщаются болѣе крупныя по размѣрамъ статьи научныя и литературныя содержанія

Въ 1904 г. въ Сборникѣ, особымъ приложеніемъ, будетъ напечатана 2-ая часть (окончаніе) Очерка исторіи евреевъ въ Россіи, представляющаго первый въ литературѣ самостоятельный трудъ въ этой области.

Подписная цѣна: на годъ (съ приложеніемъ ежегоднаго Сборника) 7 р., на ½ года — 4 руб., на 3 мѣсяца 2 руб. — Ежегодное приложеніе предназначается только для годовыхъ подписчиковъ. Допускается разсрочка: при подпискѣ 3 руб., къ 1 Марта 2 руб., къ 1 Юня 2 руб.

Новые подписчики, уплатившіе всю подписную сумму за годъ, могутъ получить Литературно-Научные Сборники за 1900, 1901, 1902, и 1903 г. (90 печатныхъ листовъ) безплатно, приложивъ на почтовые и конторскіе расходы по 50 коп. за каждый томъ.

Адресъ редакціи и главной конторы:

С.- Петербургъ, Пушкинская 7.

תרס"ד — 1904

מתקבלת החתימה על הראשון לעתונים העברים ברוסיא לשנת ה'ת"ד המליץ לצאתו לאור.

פון 1-טען יאנואר 1904

נעהם ארוים אין פעטערבורג א גרויסע טעגליכע
אידישע צייטונג מיט נקודות

דער טאג

פון ל. ראבינאוויץ נאיש יהודי, רעדאקטאר פון „המליץ“

„דער טאג“ וועט ארויסגעקן נאך דעם פראגראם פון
אלע גרויסע אייראפעאישע צייטונגען.

אבאנעמענט-פרייז אין רוסלאנד:

א יאהר 7 ר., א האלב יאהר 3.50 ר., א פערטיל יאהר 1.75 ר.

אין אויסלאנד צו בעקומען 3 מאל א וואך:

א יאהר 9 ר., א האלב יאהר 4.50 ר., א פערטיל יאהר 2.25 ר.

אדרעס:

Ред. газ. „Гамелицъ“ и „Дэръ-Тогъ“,
Торговая 17, С.-Петербургъ.

Red. „Hameliz“ und „Der-Tog“, Torgowaja 17,
St.-Petersburg.

בחין לארצנו יקבלו בכל יום את

„המליץ“ ו„דער טאג“ יחד

במחיר 18 ר' לשנה, 9 ר' לחצי שנה, 4.50 לרבע שנה.

אפשר לחתום על העתונים הנזכרים גם ע”י

הוצאת „תושיה“ בווארשא.

Издат. „Тушия“ Варшава.

Verlag „Tuschijah“ Warschau.

להוצאת „תושיה“ נמסרה גם הסוכנות הכללית
בעיר ווארשא למודעות ולמכר עלים בודדים של „המליץ“—
„דער טאג“.

"הזמן" לשנת 1904! יוצא מדי יום ביומו בפטרבורג.

(ט) עניני המדינות. השקפות על החיים המדיניים של עמי תבל.
(י) ידיעות כלליות. השקפה ברורה ושימית עין על כל החדשות והידיעות הכלליות הנוגעות לכל אדם באשר הוא אדם.
(יא) מאמרים כללים מעולם האמנות, המדע, הספרות והידע הטבעי.
(יב) תשובת בית המערכת - עיד ענינים ספרותיים, דברי חקים ומשפטים, הנוגעים לישראל.
הפרוגרמה הזאת אפשר יהיה לנו למלאות כעתון היוצא מדי יום ביומו.

גם נשתדל, כי כל החדשות והענינים הנוגעים ליהודים הנמצאים בהסינט, המינסטרוים ויתר מיסדות הממשלה יבאו ב"הזמן" בהקדם על פי המקורות הראשונים.

גם בחלק השמושי עשוינו שנויים רבים. רבים הם דפונים לבית מערכת בעניני דת ורי, אך כאשר רוב הסכתים היו בעברית, קשה היה להמציא להם תשובה. עתה עשינו חדשה: החלטנו למסור הדבר ליוריסט מומחה אשר יהיה על יד בית המערכת - היודע עברית - והוא ישיב לכל החותמים השואלים בדיוק, אם ב"הזמן" או במכתב פרטי (באשר ישלחו מרקא לתשובה).

מלבד זה הפקרנו בכל הערים הגדולות בארצנו ובהן לארץ סופרים מיוחדים אשר יודעו ככל הנעשה

בשנת 1903 השתתפו ב"הזמן" ומאספיו הספרים האלה:

ש"י אברמאווין (מענדלי כוכר ספרים), אהר העם, פ. אוירבך.
א. אידעלמן, ד"ר מ. א. איזענשטערן, ש. אש, ח. ג. ביאליק, ש. בן ציון, פרופסור ג. באקסט, א. מ. ברכוב, ר. בריינין, י. ברשדסקי, ד"ר מ. י. ברויטצבסקי, ד"ר ש. ברנפלד, י"ל ברוכוביץ, א"ל בבקוב, ד. באגן, ברוך ד. גינצבורג, פ. געץ, י. גלאס, ש. ל. גורדון, א. מ. גנצר, ש. דובינסקי, ד"ר ח. ד. הורוביץ, מ. מ. הורוויץ, ש. ווערמעל, ח. זוטא, י"ח טכוביץ, י. ספליצקי, י"א טרויוש, ג. טוראוו, ח. טשערנוביץ, אברהם כהנא, דוד כהנא, מורדכי בן הלל כהנא, בן-ציון כ"ץ, מ. ל. לוליענבלום, א. ל. לעווינסקי, א. לודוויפאל, ד"ר שמריה הלוי, ליפמאן לעווין, א. ה. לעווין, יהליל, מ. לובניק, מ. ליטוואקאו, ד. מגיר, יעקב מוא"ה, י. מלניק, ד"ר חיואל מרגליו, יצחק דובער מארקאן, ח. ג. נומברג, ב. פילקינר, מ. סאלאווייצקי, מ. סמילאנסקי, זלמן עפשטיין, שלום הלז, עפשטיין, ש. פרוג, ד. פרישמן, צבי פרויצקי, ד. פיסאר, י. פויכטאן, מ. מ. פייטלזון, ד"ר י. צינברג, הלל צייטלין, ד"ר י"ל קאנטאר, ד"ר י"ל קאצענעלסאן, ח"י קאצינלסון, י"ח רבניצקי, ש. ראזענפעלד, א. ז. ראבינאוויטש, מיכל ראבינאוויץ, יהודה שטיינבערג, מ. שיינקין, ד. שמענוביץ, אלעזר שולמאן ועוד.

"הזמן" היומי לא יאבד את ערכו הספרותי שהיה לו ער עתה. כמו עד עתה, כמו כן גם לימים הבאים לא ישא "הזמן" פני כל מפלגה, אך מטרה אחת לגנר ענינו - האמת.
"הזמן" ישים לב לצרכי העם העברי החומרי והרוחני.
"הזמן" יעורר את העם לתחיה; יעורר את העם על חיי עולם של העם העברי, על תעוררת ומשנתו ועל המאור שביהדות.
"הזמן" יעורר את העם להרים מצב השכלתו - השכלה עברית וכללית ביחד.

"הזמן" יעורר את העם להתאמץ בכל כחותיו על דבר זכויותיו, ועל דבר הטבת מצבו כחזה ובעתיד.

"הזמן" ילחם, כמו עד עתה, עם כל קנאי ומהביל.
"הזמן" יתאמץ לאחד בכל האפשר את המפלגות ולעבור עבודה אחת גדולה לפזות עם ישראל, ארץ ישראל וכל קניניו הרוחניים.

אלו הן מטורותינו היסודיות אשר כהן לא נסור כל הימים, ובהפצנו ובתקנותנו כי הזמן היומי יהיה קנין כל העם, לכן

ראינו לקצוב על הזמן מחיר וול, מחיר היותר פחות לעתון יומי אשר יצא על פי פרוגרמה רחבה, אשר תהיה לו גם הרשות לדבר על אדות חקי הממשלה הנוגעים ליהודים.

ואחרי אשר יש עתה להזמן פרוגרמה של כל העתונים הגדולים שברוסיה לכן נשתדל, ככל אשר יהיה לאל ידנו, כי יבאו בו מהיום והלאה בתמידות הפוקים האלה:

(א) מאמרים לשאלות הזמן על כל צרכי החיים של העם העברי, על מצבו החמרי והרוחני. על החנוך והכלכלה ועל דבר עניני הצבור של עם ישראל ומוסדותיו, על הישוב בארצנו הקדושה ועל כל השאלות הציוניות.

(ב) חיי העם בערי המדינה, ב"הזמן" יבוא תמיד מכתבים סופרים מיוחדים וקבועים מכל מושבות בני ישראל.

(ג) חדשות - כל הנוגע לחיי ישראל בארצנו ובהן לארץ מהמקורות הראשונים.

(ד) דברי סופרים. השקפה על העתונים אשר לעם ישראל בשפות שונות.

(ה) הספרות היפה. ממיטב הספרות היפה, מפרי עטם של סופרינו ומושורינו.

(ו) חכמת ישראל. מאמרים מקוריים על דברי יומי ישראל וספרות. השקפות תמידיות תבאנה ב"הזמן" על עבודת חכמי ישראל שבמערכ.

(ז) בקרת. לספרים חדשים שיצאו לאור כלשון עבר ובלשונות אחרות.

(ח) פילוטונים.

כל החותמים החדשים יקבלו את ארבעת המאספים של שנת 1903 בחצי מחירים (1 ר' 50 קאפ''). שלשה המאספים

ישולחו תיכף והמאספה הרביעי ישולח בצאתו בקרוב.

מחיר "הזמן" היומי: ברוסיה לשנה: 7 רובל. לחצי שנה 3,50 רובל. לרבע שנה 1,75 רובל.

בחו"ל " " במשלוח כל יום 12 רובל, ומשלוח פעמים בשבוע 9 רובל.

מכתב עתי החדשי של "הזמן"

יהיה מוקדש לכל עניני החיים, הספרות והמדע בכלל ולספרות ישראל וחכמתו בפרט.

הקוראים אשר קראו כבר את שלשת המאספים, שכבר יצאו לאור, אל נכון יבינו את חכונת והעודת הירחון החדש אשר בערב הספרותי לא יהיה ניפל מן המאספים, והננו להשתדל להגדילו ולהרחיבו.

בהירחון ישתתפו כל גדולי סופרי ישראל וחכמיו.

מלבד זאת תבאנה השקפות חדשיות על החיים העבריים, על החיים הכלליים, על הספרות העתית הכללית והעברית, על חכמת ישראל שבמערכ. גם מאמרי בקרת יבאו בתמידות על כל הספיים היוצאים במשך החדש. את חלק הבקרת נשתדל לשכללו כי לא יהיה על פי מקרה, כנהוג עד היום בספרותנו.

בהירחון יבאו בקביעות מאמרי הד"ר י"ל קאצענעלסאן.

בהיות הירחון יוצא ברוסיה נשתדל למלאות חסרון מורגש בספרותנו העתית, הוא השקפות חדשיות שתבאנה במשך החדש. הירחון יצא בפורמט גדול.

מחיר הירחון: לשנה 4 רובל, לחצי שנה 2 רובל, לרבע שנה 1 רובל. לחותמי "הזמן" היומי הנחה גדולה: במקום 4 רובל

יהיה רק שני רובל לשנה.

Редакция газеты „ГАЗМАНЪ“ С-Петербургъ, Горюховая 51.

תחת המערכת: Redaction „Hasman“ S-Petersburg, Gorochowa 51.

הצפירה

לישנת 1904

מה שהיתה ומה שעשתה הצפירה עד כה, יודעים קוראינו בעצמם, ובכל אופן לא לנו הרשות להוציא משפט, ומכל שכן לספר ולהכריז בשבחה כנחתים זה שמעיר על עיסתו וכחנונית על סחורתה. רחוקים אנחנו מלצאת בשוק הספרות כדרך התגרנים, אפילו כהמתקנים שבהם — בריקלמות צעקניות, ומכל שכן, כהפחותים שבהם.

מוצאים אנחנו, לפי זה, למותר וגם למנונה, לחשב כרוכלא את כל אשר עשינו בהצפירה בשלשים שנות קיומה והתפתחותה ככלל ובשנה האחרונה בפרט.

את המשפט הזה הננו מוסרים בשלימות לקוראינו בתקוה כי ידעו בעצמם להכיר ולערך את מפעלנו לפי ערכו הנאמן ושוי הנכון.

ואם יש גם לנו מצדנו הרשות לדבר ע"ד טובה של הצפירה, אין זאת כי אם במה שנוגע להבא, דבר שתלוי אמנם בעיקרו בנו, אך במדה ידועה גם בקוראינו, באותה המדה שיתנו לנו את האפשרות והיכלת להוסיף חיל בעבודתנו רבת העמל וההוצאות. ומה שנוגע להבא הננו מוצאים אמנם נחיצות להמעים ולהגיש כי **הצפירה** תעמוד על המשמר, תעבור בזריות, תשתדל בכל האפשרות למלאות את חובותיה בתור **מכ"ע עברי וכללי**.

בתור **מכ"ע עברי** תמחר להודיע את כל הנעשה והגשמע בעולמו של ישראל בכל ארצות פוריו, בכל חוגי חיו, בכל פנות מושבותיו, בפרקים הקבועים ב"תפוצות ישראל" (1 בארצנו 2 בחוץ לארץ, השאובים ממקורות הראשונים, מתלגרמות מיוחדות, מהמון כתבי העתים וממכתבים תכופים של סופרינו הקבועים, נודרו למסור את כל מעשה מקרה שיש לו איזה ערך אינפֿרמציוני עברי.

בתור **מכ"ע עברי** תשא ותתן בכל השאלות, השאיפות, הזרמים והרוחות המנשכות והמתרגשות בעולמו של ישראל בכל מפלגותיו וכתותיו, תכרר ותלכך ע"י סופרים מומחים את כל דבר העומד על הפרק, את כל המסריר ומעסיק את לבו ומחו של העם העברי, במאמרים ראשיים, קצרים ומנופים, אשר יבאו בכל גליון ובפרק "מיום ליום" נשתדל לברר כל שאלות היום הנוגעות לחיי עמנו.

בתור **מכ"ע עברי** תתאמץ להיות בת־קול רגשות עמנו ותקיותו, הרהורי לבו ומשאית נפשו — נפש העם הנודר השואף למקלט בטוח ומקום מנוחה בארצי ההיסטורית; לשאת ברמה ובעוז את דגל הציונות.

ובתור **מכ"ע ציוני** תהיה, מה שלראובנונו נחוץ להמעים כעת ביהוד, נאמנה להאורגניזציה הציונית והעומדים בראשה ותביא במשפט צדק עם כל המתנפלים עליה תחת כל מיני מסוה ואמתלא שבעולם, והמעפילים לעלות ולנסות את כחותיהם הפעיים להרס את הבנין הלאומי האחד שזוכי עמנו בנו ברוב עמל וכה.

בתור **מכ"ע עברי** תשתדל, מה שג"כ לא למותר להמעים בזמן הזה, לרברר תמיד עם קוראיה העברים בשפת עבר, בשפה שרוב הקהל נוקף לה ומבין אותה.

בתור **מכ"ע ספרותי-עברי** תתן לקוראיה רק את הכתוב בסגנון וכשעם עברי, להוציא את כל הדברים הלוקחים או עשויים בשעם הגרועים שבסופרי העמים היותר חרשים, העלולים רק להשחית את השעם הבריא ולקלקל את שהרת הנפש. בחלק הפליטני ימצאו הקוראים היפים ספרים מחיי עמנו כתובים במעט, בהן ובנעימות.

ומה שמאליו מוכן הוא כי בתור **מכ"ע כללי** תשתדל לכושר בזריות ובמוקדם האפשרי מכל הנעשה **בכל העולם הנאור, המדיני והמדעי**.

ובכדי שתהיה האפשרות בידינו להרחיב את החלק האינפֿרמציוני באופן האמיד שזהו באמת עיקרו של **מכ"ע** יום לכל יוסג נכלול מהחלק הספרותי, החלטנו להוסיף על הגליון היומי עוד

גליון ספרותי בכל ערב שבת.

בגליון הספרותי ימצאו מקום תדירי וקבוע כל הטוב והיפה שאין לו מקום בגליון היומי, שנועד יתר לחדשות ולמעשי יום יום. הגליון הספרותי יודפס כפורמט מיוחד ועל נייר טוב, מושך את הלב ומרהיב את העין כמו בפנימיותו כן בחציניותו.

אדריסה: רדמצייה "הצפירה" ווארשא, מאריאנסקא ².